

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คุณแจสำคัญสู่ท้องถิ่นปลอดบุหรี่

ทำไมต้องทำ

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปลอดบุหรี่”

- 1 การสูบบุหรี่เป็นพฤติกรรมที่ทำให้สุขภาพเสื่อมโทรม เจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรัง และเสียชีวิต ก่อนเวลาที่ป้องกันได้ ที่สำคัญที่สุดของคนไทย
- 2 โดยเฉลี่ยผู้สูบบุหรี่ที่ไม่เลิกสูบ ครึ่งหนึ่งจะเจ็บป่วยด้วยโรคจากการสูบบุหรี่ และเสียชีวิต ก่อนเวลา 10 ปี
- 3 ข้อมูลจากการสำรวจพบว่า เด็กไทย 10 คนที่ติดบุหรี่ จำนวน 7 คน จะเลิกไม่ได้ ตลอดชีวิต ใน 3 คน ที่เลิกได้โดยเฉลี่ยต้องใช้เวลา 21 ปี
- 4 คนไทยเสียชีวิตด้วยโรคจากการสูบบุหรี่ถึง 70,953 คน ต่อปี (สำนักงานสถิติแห่งชาติ 2562)
- 5 การสำรวจในปี พ.ศ. 2564 พบว่า ชายไทยอายุ 15 ปีขึ้นไป 34.7% หรือ 1 ใน 3 คน ยังสูบบุหรี่ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2564)
- 6 ในปี 2564 คนสูบบุหรี่ นอกเขตเทศบาล 19.0% และ ในเขตเทศบาล 15.6% แสดงให้เห็นว่า คนสูบบุหรี่ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในชนบทมากกว่าในเมือง
- 7 การบริการสาธารณะเป็นพันธกิจหนึ่งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีทั้งศักยภาพ และทรัพยากร จึงเป็นหน่วยงานสำคัญที่จะขับเคลื่อนงานควบคุมการบริโภคยาสูบ เพื่อสร้างสังคมปลอดบุหรี่ อันจะส่งผลดีต่อการพัฒนาชุมชนในพื้นที่ที่รับผิดชอบ
- 8 แผนยุทธศาสตร์การควบคุมยาสูบจังหวัด กระทรวงสาธารณสุข เล็งเห็นบทบาทสำคัญ ของภาคส่วนต่าง ๆ ในจังหวัด ที่จะมีส่วนร่วมทำงานเพื่อการควบคุมยาสูบ ดังจะเห็นได้ จากมีการตั้งคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบจังหวัด ซึ่งมีผู้บริหารองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด 3 คน ร่วมเป็นกรรมการ (พ.ร.บ.ควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ.2560)

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ประโยชน์อะไรจากการทำเรื่องนี้ ?

- 1 ประชาชนที่ไม่สูบบุหรี่ในพื้นที่ ซึ่งเป็นประชาชนส่วนใหญ่และสังคมโดยรวม สนับสนุนการดำเนินงานควบคุมยาสูบเพราะช่วยป้องกันไม่ให้คนในชุมชนป่วย ด้วยโรคที่เกิดจากการสูบบุหรี่ และลดการได้รับควันบุหรี่มือสอง
- 2 การดำเนินงานควบคุมยาสูบ จะทำให้เกิดสิ่งแวดล้อมที่ดี สำหรับเด็กและเยาวชนที่จะเติบโตขึ้นอย่างมีสุขภาพดี ห่างไกลจากยาเสพติด มาพัฒนาท้องถิ่น เพราะเด็กและเยาวชนจะมีแนวโน้มติดบุหรี่น้อยลง
- 3 การลด ละ เลิกสูบบุหรี่ จะลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นของครัวเรือนที่ยากจนในพื้นที่ เงินที่ประหยัดได้จากการซื้อบุหรี่ในแต่ละเดือน สามารถนำไปใช้จ่ายในสิ่งจำเป็นสำหรับครอบครัว เช่น ค่าอาหาร ค่าใช้จ่ายการศึกษาของลูก
- 4 การลดการสูบบุหรี่ของประชากรในพื้นที่ จะลดจำนวนคนที่จะเจ็บป่วยจากโรคที่เกิดจากการสูบบุหรี่ ลดภาระระบบบริการสาธารณสุข ลดจำนวนผู้ป่วย และภาระงบประมาณที่ท้องถิ่นและรัฐบาลกลางจะต้องแบกรับ
- 5 ได้ทำตามภารกิจสำคัญของผู้บริหารท้องถิ่น นั่นคือ สนับสนุนและส่งเสริมให้คนในชุมชนมีสุขภาพที่ดี

การควบคุมการบริโภคยาสูบ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องทำอะไรบ้าง ?

การขับเคลื่อนงานควบคุมการบริโภคยาสูบนั้น ต้องทำควบคู่กันใน 3 ประเด็น ประกอบด้วย

- 1 การป้องกันการเกิดนักสูบหน้าใหม่ โดยลดการเข้าถึงบุหรี่ทุกชนิดของเยาวชน ด้วยการสร้างจิตสำนึกและการบังคับใช้กฎหมายห้ามขายบุหรี่แก่เด็กที่มีอายุไม่ถึง 20 ปี
- 2 การคุ้มครองสุขภาพผู้ไม่สูบบุหรี่จากควันบุหรี่มือสอง โดยการบังคับใช้กฎหมายห้ามสูบบุหรี่และรณรงค์ไม่สูบบุหรี่ในบ้าน
- 3 การช่วยคนสูบบุหรี่ให้เลิก โดยจัดให้มีบริการ และ / หรือ ระบบการส่งต่อผู้สูบบุหรี่เพื่อรับการรักษาเลิกสูบบุหรี่

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปลอดบุหรี่ จะเริ่มต้นได้อย่างไร ?

ท้องถิ่นสามารถใช้แนวคิด 5 ยุทธศาสตร์ ขับเคลื่อนงานควบคุมการบริโภคยาสูบได้

หน่วยงานใดจะเข้ามาสนับสนุนเพิ่มเติมได้บ้าง ?

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้สนับสนุนการดำเนินงานโดยกำหนดการทำชุมชนปลอดบุหรี่เป็นตัวชี้วัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการประเมินประสิทธิภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือที่เราเรียกกันว่า LPA (Local Performance Assessment) ขณะที่กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ได้วางกลไกที่สำคัญคือคณะกรรมการควบคุมการบริโภคระดับจังหวัด ซึ่งบูรณาการทุกภาคส่วนมาอยู่ร่วมกันในระดับจังหวัด ในภาคปฏิบัติจริง ทั้งภาครัฐ เอกชน ภาคประชาสังคม และประชาชน อย่างไรก็ตาม หน่วยงานที่จะช่วยเสริมหน่วยงานที่จะช่วยเสริมศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการทำงานควบคุมการบริโภคยาสูบ ในด้านความรู้ แนวทาง และสื่อประชาสัมพันธ์ ได้แก่ กองงานคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข, คณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบจังหวัด, มูลนิธิรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่, ศูนย์วิจัยและจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ (ศจย.) ฯลฯ ส่วนในด้านงบประมาณก็ยังสามารถบูรณาการไปกับงบประมาณด้านการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรค ของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) รวมถึงรายได้จากการเก็บภาษีบุหรี่และสุราของท้องถิ่น เป็นต้น

ถามตอบ เรื่อง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ถาม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปลอดบุหรี่ หมายถึงไม่มีคนสูบบุหรี่เลยในพื้นที่ใช่หรือไม่?

ตอบ “ท้องถิ่นปลอดบุหรี่” หมายถึงมีการปฏิบัติตามกฎหมาย โดยมีการจัดพื้นที่ห้ามสูบบุหรี่ตามที่กฎหมายกำหนด ผู้สูบบุหรี่ไม่สูบบุหรี่ในที่ที่กฎหมายห้ามสูบและผู้ชายสูบบุหรี่ไม่สูบบุหรี่แก่เด็กที่อายุไม่ถึง 20 ปี ไม่แบ่งชายสูบบุหรี่เป็นมวน ๆ และมาตรการอื่นๆ ตามที่กฎหมายกำหนด รวมถึงประชาชนมีความตื่นตัวถึงพิษภัยของควันบุหรี่ที่มีต่อผู้ไม่สูบบุหรี่ โดยไม่สูบบุหรี่ในบ้าน

ถาม ผู้นำท้องถิ่นยังสูบบุหรี่อยู่สามารถทำได้หรือไม่?

ตอบ ผู้นำท้องถิ่นที่ยังสูบบุหรี่ เพียงแต่ไม่สูบบุหรี่ในที่ที่กฎหมายห้ามสูบ ส่วนบทบาทอื่น ๆ ก็ไม่แตกต่างจากผู้นำท้องถิ่นที่ไม่สูบบุหรี่

มูลนิธิรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่ (มสบ.)

36/2 ซอยประดิพัทธ์ 10 ถนนประดิพัทธ์ แขวงพญาไท เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400

โทร. 0-2278-1828 โทรสาร. 0-2278-1830 E-mail : info@ashthailand.or.th

www.ashthailand.or.th และ www.smokefreezone.or.th

สำนักงานกองทุนสนับสนุน
การสร้างเสริมสุขภาพ